

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

VŨ THẾ SƠN

**GIẢI PHÁP QUẢN LÝ ĐỔI MỚI
CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN
ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2011

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

VŨ THẾ SƠN

**GIẢI PHÁP QUẢN LÝ ĐỔI MỚI
CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN
ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60-34-04-10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. TRẦN CHÍ THIỆN

THÁI NGUYÊN - 2011

LỜI CAM ĐOAN

Tôi cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả trình bày trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tôi xin cam đoan rằng các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, năm 2012

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và thực hiện đề tài, tôi đã nhận được sự giúp đỡ quý báu của tập thể và các cá nhân. Nhân đây tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn của mình:

Trước hết tôi xin bày tỏ lòng biết ơn giáo viên hướng dẫn khoa học Tiến sỹ Lê Quang Dục đã tận tình hướng dẫn, chỉ bảo cho tôi trong suốt thời gian thực hiện luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn tới Ban giám hiệu Nhà trường cùng các thầy, cô giáo trong khoa Kinh tế, khoa Sau Đại học trường Đại học Kinh tế & Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã giúp đỡ, dạy bảo tôi trong quá trình học tập.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ và tạo điều kiện của các đồng chí lãnh đạo và chuyên viên Cục Thống kê; sở Kế hoạch và Đầu tư; sở Tài chính; sở Nông nghiệp và PTNT; Văn phòng HĐND & UBND huyện Định Hoá, Phòng Tài chính- Kế hoạch; Phòng Nông Nghiệp và PTNT, Phòng Thống kê, Phòng Kinh tế hạ tầng huyện Định Hoá đã góp ý và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng tôi xin cảm ơn gia đình, các đồng nghiệp và bạn bè đã cổ vũ động viên và tạo điều kiện để tôi hoàn thành tốt đề tài luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, năm 2012

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

MỤC LỤC

Phụ bì	i
Lời cam đoan	ii
Lời cảm ơn	iii
Mục lục	iv
Danh mục các chữ viết tắt	vii
Danh mục các bảng	viii
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu, nhiệm vụ của đề tài	1
3. Phương pháp nghiên cứu	2
4. Phạm vi nghiên cứu của đề tài	2
5. Giá trị của đề tài	2
6. Kết quả luận văn	3
7. Kết cấu của luận văn	3
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA VIỆC ĐỔI MỚI QUẢN LÝ CHI	
NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN	4
1.1. Cơ sở khoa học của ngân sách nhà nước và quản lý chi NSNN	4
1.1.1. NSNN chức năng, vai trò của NSNN	4
1.1.2. Cơ cấu NSNN	6
1.1.3. Hệ thống Ngân sách Nhà nước và phân cấp ngân sách	9
1.1.3.1. Hệ thống NSNN	9
1.1.3.2. Phân cấp ngân sách	10
1.1.4. Chu trình ngân sách Nhà nước	12
1.1.4.1. Hình thành ngân sách	12
1.1.4.2. Chấp hành NSNN	13
1.1.4.3. Quyết toán NSNN	13

1.1.5. Chức năng, vai trò của NSNN trong nền kinh tế thị trường	13
1.1.5.1. Chức năng của NSNN	13
1.1.5.2. Vai trò của NSNN trong nền kinh tế thị trường.....	14
1.2. Yêu cầu khách quan phải tiếp tục đổi mới quản lý NSNN nói chung và quản lý chi NSNN nói riêng	17
1.2.1. Vai trò của quản lý NSNN	17
1.2.1.1. Chính sách ngân sách.....	17
1.2.1.2. Cơ chế quản lý ngân sách	18
1.2.2. Yêu cầu khách quan phải tiếp tục đổi mới quản lý NSNN nói chung và quản lý chi NSNN nói riêng.....	20
1.3. Một số quan điểm của Đảng và Nhà nước ta về quản lý ngân sách Nhà nước	23
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU CHI NSNN VÀ ĐỔI MỚI QUẢN LÝ CHI NSNN	25
2.1. Phương pháp nghiên cứu.....	25
2.1.1. Chọn địa điểm nghiên cứu	25
2.1.2. Cơ sở phương pháp luận	25
2.2. Các phương pháp cụ thể.....	25
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	25
2.2.2. Phương pháp thể hiện thông tin	26
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	26
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu phân tích chủ yếu	35
Chương 3. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ CHI NGÂN SÁCH TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN	36
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội của tỉnh Thái Nguyên có ảnh hưởng đến chi Ngân sách Nhà nước.....	36
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên	36
3.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội	37
3.1.3. Ảnh hưởng của điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội đến công tác quản lý thu, chi ngân sách nhà nước	38

3.2. Thực trạng và hoạt động quản lý chi ngân sách ở tỉnh Thái Nguyên thời gian qua	39
3.2.1. Thực trạng về tổ chức bộ máy và cán bộ công chức Sở Tài chính Thái Nguyên.....	39
3.2.2. Thực trạng quản lý chi NSNN trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	42
3.2.2.1. Cơ sở pháp lý hiện hành của công tác quản lý chi ngân sách	42
3.2.2.2. Kết quả thu ngân sách địa phương 3 Năm 2007-2007.....	43
3.2.2.3. Cân đối ngân sách địa phương tỉnh Thái Nguyên.....	47
3.2.2.4. Thực trạng chi ngân sách tỉnh Thái Nguyên (2007-2009).....	48
3.2.3. Đánh giá về công tác quản lý chi ngân sách địa phương.....	59
Chương 4. MỘT SỐ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM HOÀN THIỆN CÔNG TÁC ĐỔI MỚI QUẢN LÝ CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN.....	63
4.1. Phương hướng chung	63
4.2. Một số giải pháp chủ yếu tiếp tục đổi mới quản lý chi ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	69
4.2.1. Đổi mới phân cấp ngân sách	69
4.2.2. Đổi mới chu trình quản lý ngân sách nhà nước	70
4.2.3. Đổi mới công tác quản lý chi ngân sách địa phương.....	72
4.2.4. Đổi mới bộ máy quản lý NSNN đi đôi với nâng cao năng lực trình độ cán bộ quản lý NSNN	75
KIẾN NGHỊ VÀ KẾT LUẬN	78
1. KIẾN NGHỊ.....	78
2. KẾT LUẬN.....	80
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	82

DANH MỤC CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT

1- NSNN	:	Ngân sách nhà nước
2- NSDP	:	Ngân sách địa phương
3- NSTW	:	Ngân sách trung ương
4- KTXH	:	Kinh tế xã hội
5- KH	:	Kế hoạch
6- TH	:	Thực hiện
7- XD CB	:	Xây dựng cơ bản
8- GDĐT	:	Giáo dục đào tạo
9- XD CSHT	:	Xây dựng cơ sở hạ tầng
10- TDTT	:	Thể dục thể thao
11- HĐND	:	Hội đồng nhân dân
12- UBND	:	Ủy ban nhân dân
13- XHCN	:	Xã hội chủ nghĩa
14- DN	:	Doanh nghiệp
15- DNNN	:	Doanh nghiệp nhà nước
16- DN NQ	:	Doanh nghiệp ngoài quốc doanh
17- SHNN	:	Sở hữu nhà nước
18- XNK	:	Xuất nhập khẩu
19- TTĐB	:	Tiêu thụ đặc biệt
20 - NK	:	Nhập khẩu
21 - GTGT	:	Giá trị gia tăng
22- HQ	:	Hải quan
23- CSHT	:	Cơ sở hạ tầng
24- KBNN	:	Kho bạc nhà nước

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Tổng hợp dự toán thu ngân sách Nhà nước trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên năm 2009.....	33
Bảng 1.2: Tổng hợp dự toán chi ngân sách Nhà nước trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên năm 2009	34
Bảng 3.1: Tổng hợp kết quả thực hiện dự toán thu NSNN tỉnh Thái Nguyên (2007 - 20079).....	44
Bảng 3.2: Cân đối NSNN trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	47
Bảng 3.3: Tình hình thực hiện dự toán chi Ngân sách địa phương tỉnh Thái Nguyên (2007 - 2009).....	48
Bảng 3.4: Tốc độ tăng chi giáo dục và đào tạo ở Thái Nguyên	54
Bảng 3.5: Tốc độ tăng chi đảm bảo xã hội năm 2007 - 2009.....	57
Bảng 3.6: Chi quản lý hành chính ở Thái nguyên (2007 - 2009).....	57

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1: Cơ cấu bộ máy tổ chức Ngành Tài chính Thái Nguyên	41
---	----

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong hệ thống Tài chính quốc gia, Ngân sách Nhà nước là khâu chủ đạo, là điều kiện vật chất quan trọng để thực hiện các chức năng nhiệm vụ của Nhà nước. Đồng thời NSNN là công cụ quan trọng của Nhà nước để điều chỉnh vĩ mô đối với toàn bộ đời sống kinh tế - xã hội và đảm bảo an ninh quốc gia.

NSNN được quản lý thống nhất theo nguyên tắc tập trung dân chủ nhằm huy động cao nhất mọi nguồn lực của nền kinh tế - xã hội để phục vụ chiến lược phát triển kinh tế - xã hội.

Trong những năm qua, cùng với quá trình đổi mới kinh tế, quản lý NSNN đã có những đổi mới và mang lại những kết quả bước đầu rất quan trọng. Tuy nhiên thực tiễn đời sống xã hội cũng đang đặt ra những yêu cầu mới, đòi hỏi công tác quản lý ngân sách phải được tiếp tục đổi mới và hoàn thiện hơn nữa.

Thái Nguyên là một tỉnh miền núi, là thủ đô của cuộc kháng chiến chống Pháp, là địa phương có nhiều di tích lịch sử và địa danh du lịch, nguồn thu ngân sách so với một số địa phương khác còn hạn chế trong khi nhu cầu chi đòi hỏi cao, công tác quản lý NSNN nói chung và quản lý chi NSNN nói riêng càng phải được chú trọng để khơi dậy, khai thác nguồn thu, phân bổ hợp lý đáp ứng yêu cầu chi NSNN nhằm thúc đẩy kinh tế phát triển. Vì vậy tôi chọn đề tài: "**Một số giải pháp đổi mới công tác quản lý chi ngân sách nhà nước tỉnh Thái Nguyên**" làm luận văn tốt nghiệp Thạc sỹ Quản lý kinh tế với mong muốn được góp phần nhỏ vào vấn đề trên.

2. Mục tiêu, nhiệm vụ của đề tài

Luận văn đặt ra 3 mục tiêu cơ bản như sau:

- Hệ thống hoá một số lý luận chung về quản lý NSNN nói chung và quản lý chi ngân sách nhà nước nói riêng, qua đó rút ra bài học thực tiễn và sự cần thiết phải tiếp tục đổi mới quản lý chi NSNN ở tỉnh Thái Nguyên.